

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Italské frazeologismy obsahující názvy částí těla a jejich české ekvivalenty

Diplomantka: Ondřej Novotný

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

Rozsah: 53 stran vč. bibliografie

Cílem předkládané bakalářské práce bylo vymezit pojem „frazologismu“, resp. „idiomatického spojení“ s aplikací na italský jazyk, dále vybrat vzorek italských „somatických“ idiomů a zjistit, jaké české ekvivalenty tyto idiomy mohou mít (s. 9).

V teoretickém úvodu autor zmapoval vymezení frazeologismů a idiomatických spojení v české a italské lingvistice a obě pojetí pak konfrontoval. Dospěl k závěru, že v české lingvistice je vymezení těchto pojmů poměrně propracované (s ohledem na práce F. Čermáka a jeho kolegů), zatímco v lingvistice italské panuje větší nejednotnost a nejednoznačnost (s. 12).

Pro svůj výzkum vyšel z předpokladu, že u somatických idiomů se podaří nalézt poměrně velkou skupinu italských spojení, jež budou mít při překladu do českého jazyka totožnou formu a bude se tedy jednat o stoprocentní ekvivalent (s. 22), ačkoli na jiném místě práce paradoxně tvrdí, že velké množství idiomatických výrazů je přeložitelné pouze velmi obtížně, neboť v cílovém jazyce nemají doslovný ekvivalent (s. 23). Vzorek 118 idiomů (s. 39) excerpoval z italských výkladových slovníků, z překladových slovníků a z korpusu Intercorp, příslušné překlady hledal v týchž zdrojích. Po translatické stránce rozdělil svůj vzorek na kategorie dle Mony Bakerové, a sice (1) idiomy, které mají v češtině doslovný ekvivalent; (2) idiomy, které sice mají v češtině idiomatický ekvivalent s jinou formou; (3) spojení, která je do českého jazyka vhodné přeložit za pomoci opisné vazby; (4) výrazy, které je možné při překladu zcela vynechat. Nakonec došel k závěru, že nadpoloviční většina analyzovaných výrazů má v českém jazyce stoprocentní ekvivalent (tj. patří do 1. skupiny), zatímco výrazy 3. a 4. skupiny jsou ve výrazné menšině.

V celkovém pohledu práce splňuje stanovené cíle a požadavky na tento typ kvalifikační práce, ač v jednotlivostech najdeme metodologické nedostatky a nepřesnosti. Při sestavování vzorku nebyla patrně uplatněna nějaká systematická metoda – nelze tedy říci, jak bylo daných 118 idiomů vybráno a jakou část italských somatických idiomů reprezentují; závěry o podílu idiomů se stoprocentním ekvivalentem je tak třeba brát s jistou rezervou. Uplatněné třídění dle Mony Bakerové se hodí na analýzu překladu v reálných textech, nikoli na analýzu možných ekvivalentů – tam by totiž ona 4. kategorie „idiomů, které lze zcela vynechat“ nedávala smysl. Nepřesnosti najdeme i u reflexe italských sekundárních pramenů, např. na s. 17 směřuje pojem pomocné sloveso (it. *verbo ausiliare*) a podpůrné sloveso (it. *verbo supporto*) u S. Vietri; na s. 18-19 zas nesprávně překládá *espressione iconica* jako *umělecký výraz* (F. Casadei).

Po formální stránce práce splňuje požadavky. Místy je patrná nedbalá formální úprava (bibliografie na s. 46-47, kombinace dvojího způsobu odkazování na prameny na s. 12, apod.).

Závěr:

Předkládanou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě s návrhem na hodnocení velmi dobře.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.

V Českých Budějovicích, dne 12. srpna 2020